

Místní národní výbor Vícho

1946-1963

Inventář

EL NAD č.: 319

AP č.: 456

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	7
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	10
Seznam použitých pramenů a literatury.....	11

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk.....	12
Příloha č. 2: Seznam předsedů MSK a MNV ve Víchově v letech 1945-1963.....	13
Příloha č. 3: Seznam členů MSK a MNV ve Víchově v letech 1945-1963.....	14
Inventární seznam.....	16

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původci archivního fondu jsou Místní správní komise Víchov a Místní národní výbor Víchov, vyvíjející svou činnost patrně od podzimu 1945 do 31. prosince 1963. Obec Víchov patřila od roku 1945 do konce ledna roku 1949 do politického okresu Stříbro.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od roku 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na něž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, v nichž pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Kdy přesně došlo k ustavení Místní správní komise ve Víchově není zcela jasné, je pouze známé jméno předsedy Ferdinanda Hrdličky. Dne 5. listopadu 1945 navrhla MSK ve Víchově změnu MSK na místní národní výbor v důsledku dostatečného počtu dosídlených Čechů. Okresní správní komise ve Stříbře s tímto návrhem nesouhlasila, proto byla 7. prosince 1945 navržena a zvolena nová MSK s předsedou Františkem Handrychem (ostatní členové viz příloha č. 3). OSK tuto volbu schválila a členy MSK jmenovala 10. prosince

1945. Další žádost o přeměnu na MNV podala místní organizace KSČ ve Víchově již 12. února 1946. Argumentováno bylo tím, že v obci v té době žilo 100 Čechů a 150 Němců. Protože Čechů nebyla nadpoloviční většina obyvatel, OSK ve Stříbře přeměnu opět nepovolila. Teprve 15. dubna 1946 OSK přeměnu MSK na MNV schválila s tím, že za podklad pro stanovení mandátů jednotlivým politickým stranám měl být použit výsledek chystaných voleb do Ústavodárného národního shromáždění.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor. Ve Víchově se voleb zúčastnilo 65 oprávněných voličů, takže v obci mohl být ustaven místní národní výbor.

Na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění došlo k volbě MNV ve Víchově. Volba dvanáctičlenného MNV proběhla dne 27. června 1946. Předsedou byl zvolen Rudolf Noha (hostinský). Všichni členové MNV jsou uvedeni v příloze č. 3 (až do roku 1963). Na podzim roku 1947 se z obce odstěhovali hned 4 členové MNV a na uprázdněná místa byli zvoleni dne 14. září 1947 noví členové. Rada ONV ve Stříbře tuto volbu odsouhlasila dne 3. listopadu 1947.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV; do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Víchov. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena územní reorganizace okresů. Od 1. února 1949 byla obec součástí nově vymezeného okresu Stříbro.

K dalším změnám ve složení členů MNV docházelo i nadále v průběhu let 1948-1949 (většinou z důvodu přesídlení). Vzhledem ke skutečnosti, že se nedochovaly vůbec žádné zápisy ze schůzí MSK a MNV, není možné zjistit jakým způsobem v té době fungovala správa obce Víchov.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Víchov spadala od 1. ledna 1950 do matričního obvodu Černošín. Tento stav platí doposud.

Reorganizace MNV ve Víchově proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. Protože MAV NF v obci nefungoval, navrhla 12 nových členů národního výboru MO KSČ ve Víchově. Na ustavující schůzi konané dne 14. června 1950 byl předsedou MNV zvolen Václav Zeman. Funkce ostatních členů MNV se nepodařilo zjistit pro absenci archiválií. Újezdním tajemníkem byl V. Vojík.

ONV v říjnu 1950 vyzval bývalého předsedu R. Nohu, aby neprodleně předal úřad MNV novému předsedovi V. Zemanovi. V té době byl však R. Noha již ve vyšetřovací vazbě ve Stříbře. Dne 21. listopadu 1950 předseda MNV V. Zeman rezignoval (odstěhoval se do Stříbra) a novým předsedou byl zvolen Josef Kloboučník.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustavit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení. Prvním doloženým tajemníkem byl až v roce 1954 Václav Kudrana, který tuto funkci vykonával současně pro obce Víchov a Těchlovice.

J. Kloboučník vykonával funkci předsedy nejpozději do roku 1953 (přesnější datum nelze pro absenci archiválií zjistit). Předsedou se poté stal dosavadní místopředseda MNV Václav Černý.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

Do voleb v květnu 1954 bylo navrženo 9 členů MNV. Jak vyplývá ze zápisů o hlasování a sčítání hlasů, nebyli všichni kandidáti zvoleni. Proto se konaly dne 30. května 1954 volby doplňovací. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané v červnu 1954, byl předsedou zvolen František Raiser, který současně obstarával pokladní službu a tajemníkem Josef Kadlec. Analogicky k ostatním národním výborům byly jistě zvoleny i jednotlivé komise – zemědělská, finanční, školská a osvětová. Jejich členy však není možné zjistit pro absenci relevantních pramenů. Účetní evidenci vedla externí účetní ze Stříbra Marie Zárubová.

Následující volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb.,

kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Do voleb v roce 1957 bylo navrženo 9 členů MNV. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané v květnu 1957 byl předsedou zvolen Josef Kadlec a tajemnicí Zdena Macková. Z roku 1957 se nedochoval žádný zápis informující o tom, kteří členové byli do MNV zvoleni, ani jaké komise fungovaly. Analogicky k ostatním národním výborům byly jistě zvoleny komise zemědělská, finanční, kulturní a osvětová. Účetní evidenci obstarával Evžen Macek, kterého pravděpodobně v roce 1958 vystřídala Růžena Nirnbergerová.

Podle zápisů z revizí prováděných kontrolním odborem ONV ve Stříbře je zřejmé, že činnost MNV a stálých komisí byla naprosto nedostačující, funkcionáři neplnili svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení. Komise MNV nefungovaly vůbec a stejně tak výbor žen nevyvíjel téměř žádnou činnost. Pokladní a účetní služba byla naprosto nedostatečná.

Již v únoru 1960 se začala projednávat otázka zániku okresu Stříbro a přearování obce Víchovek k okresu Tachov. S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro (mezi nimi i Víchovek), ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V dubnu 1960 se na návrh ONV ve Stříbře začalo projednávat případné sloučení obce Pytlůvek s obcí Víchovek nebo sloučení obcí Pytlůvek, Víchovek a Záchlumí do MNV se sídlem v Záchlumí. Občané tento návrh zamítli a ke sloučení obcí nedošlo.

Další volby do MNV (ale též do NS, KNV, ONV, MěstNV) se konaly na území celého státu dne 12. června 1960 podle nového územního uspořádání. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů poprvé volili poslanci (dříve členové). Působnost MNV byla upravena zákonem č. 65/1960 Sb., o národních výborech, ze dne 25. května 1960. Zároveň bylo Ústavou Československé socialistické republiky volební období prodlouženo z původních tří na čtyři roky (ústava byla publikována pod č. 100/1960 Sb., prodloužení volebního období se týká čl. 86, odst. 3).

Ve volbách konaných dne 12. června 1960 bylo do MNV ve Víchovkách navrženo a zvoleno 9 členů. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV konané dne 22. června 1960 byl předsedou zvolen Josef Kadlec a tajemníkem František Suk. Následovala volba stálých komisí – zemědělské, finanční a plánovací, kulturně školské a výchovné, bezpečnostní. Účetní evidenci a pokladní službou byl pověřen Josef Liška. Od 1. října 1960 vedl účetní agendu obce Leopold Dudek (bývalý pracovník finančního odboru ONV ve Stříbře). S ním byl konečně vnesen řád do účetní evidence MNV, která jako jediná byla až do konce MNV shledána vždy v pořádku.

Z revizních zpráv prováděných kontrolním odborem ONV v Tachovce je možné nahlédnout do činnosti MNV v jeho posledním období. Situace se nezlepšila, spíše naopak. Veškerá činnost ležela na bedrech několika málo funkcionářů, komise se nescházely a s MNV nijak nespolupracovaly. V revizní zprávě z 22.-26. února 1963 je dokonce uvedeno, že na MNV nebyly uloženy žádné zápisy ze schůzí komisí.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se v listopadu 1963 začala

projednávat otázka sloučení obce Víchov s obcí Těchlovice a sloučení obcí schválily oba místní národní výbory. Obec Víchov byla podle usnesení plenárního zasedání ONV v Tachově ze dne 31. ledna 1964 sloučena s účinností od 1. ledna 1964 s obcí Těchlovice, pro kterou byl stanoven název Těchlovice a Víchov se stal místní částí. Toto sloučení však nebylo konečné, neboť s účinností od 1. ledna 1980 došlo k vyčlenění místní části Víchov z obce Těchlovice a přiřazení k obci Černošín. Tento stav trvá doposud.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty MNV byly patrně ukládány ve spisovně MNV. Nelze však zjistit ve kterém čp. se úřadovna MNV, resp. spisovna nacházela. Další spisy se pak jistě nacházely u funkcionářů MSK, resp. MNV, jak bylo v té době zvykem.

Místní národní výbor Víchov používal podací razítko pro základní evidenci spisů. Z dochovaných archiválií není vůbec zřejmé podle jakého systému byly ukládány písemnosti MNV. Lze usuzovat, že praxe byla stejná jako u srovnatelných MNV, u nichž rovněž nefungovala spisová služba ani žádný systém ukládání dokumentů. Na některých spisech bylo uváděno pouze číslo jednací a rok.

K první a jediné archivní odborné prohlídce spisů MNV Víchov došlo 13. listopadu 1953 zástupkyněmi pracovníka okresní archivní služby okresu Stříbro Houdkovou a Otcovou. Za MNV se skartace zúčastnil tehdejší předseda Václav Černý. Předmětem dohlídky byly písemnosti z let 1945-1952 a dále dokumenty německé samosprávy z období před rokem 1945. Konkrétně byly ke skartaci předloženy: protokoly ze schůzí MSK, rady a pléna MNV z let 1945-1953, protokol o došlé poště z let 1933-1938, protokol o došlé poště vedený od roku 1948, „1 kniha vedena od r. 1952 až 1953“, účetní knihy německé z let 1937-1944, „část spisů z doby německé správy“ a spisy z let 1945-1953. K trvalé archivní úschově ponechaly zástupkyně ONV tyto písemnosti: protokoly ze schůzí MSK, rady a pléna MNV z let 1945-1953, protokol o došlé poště z let 1933-1938, protokoly o došlé poště od roku 1948 a z let 1950-1952 a 1952-1953, účetní knihy německé z let 1937-1944, likvidační záznam výdajů z let 1947-1948, katastrální mapu obce spolu s pozemnostními archy (AO Víchov, inv. č. 1 a 2), spisy týkající se konfiskace (v současnosti inv. č. 24), rozpočty obce na roky 1947 a 1949 (v současnosti inv. č. 25), knihu vydaných domovských listů (německou), statistiku a rozpisy dodávek, přihlášky a odhlášky osob německé národnosti, přihlášky soupisu nepřátelského majetku, přihlášky válečných škod, policejní odhlášky české z roku 1946, výměry národních správců a volební agendu.

K další úřední potřebě bylo ponecháno na MNV 14 pořadačů spisů z let 1952-1953 a všechny ostatní byly určeny ke skartaci (výjimečně v zápise chybí váha vyskartovaného materiálu). Přestože byla vybrána část dokumentů k trvalé archivní úschově, zároveň je v protokolu uvedeno, že „k trvalé archivní úschově nebylo nalezeno žádných písemností a ostatní materiál, který byl předložen nebude s hlediska archivního o něj zájem“. Tímto odvážným tvrzením obou pracovníků ONV se zřejmě funkcionáři MNV řídili, neboť se, až na několik výjimek, nedochovalo nic z toho, co bylo předtím pro archiv vybráno a spisy do roku 1953 víceméně ve fondu chybí.

Dále bylo v protokolu konstatováno, že u MNV chybí kvalitní spisová evidence a srozumitelné pomůcky k ní. S ohledem na fakt, že místní tajemník tehdy do obce docházel pouze nepravidelně, byla náprava uložena přímo předsedovi MNV. Ponechané spisy z let

1952-1953 měl roztrždit podle ročníků a rovněž podle spisových značek, které měly být zavedeny. Jak naznačují dochované archiválie, nikdy k zavedení jakéhokoliv registraturního systému nedošlo.

V roce 1957 okresní archivárka Bohuslava Lohrová urgovala předání vybraných písemností v rámci svozu, který byl naplánován na 21. února 1957 (do Víchova měla dorazit mezi 10-11 hodinou dopolední). Přestože měli funkcionáři připravit všechny vybrané písemnosti k odvozu, v případě MNV Víchov se tak jistě nestalo a patrně již ani nebylo co připravovat. Až do zániku MNV Víchov tak nedošlo k žádnému převzetí archiválií do okresního archivu.

K dalšímu kontaktu s okresním archivem již do zrušení MNV nedošlo. Po sloučení MNV byl dne 28. ledna 1964 sepsán Protokol o převzetí (likvidaci) MNV, kterého se zúčastnil za MNV Víchov bývalý tajemník František Suk, zástupce organizačního odboru ONV Tachov Emil Šimůnek, zástupce odboru vnitřních věcí ONV Tachov František Lejsek a zástupce okresního archivu Václav Kleinhampl. I přes to, že protokol byl zapsán velmi nečitelně, je z něj patrné, že většinu spisů rušeného MNV převzal okresní archiv. Takto převzatých neuspořádaných spisů mělo být podle protokolu cca 3,5 bm (č. přírůstku 12 ze dne 28. ledna 1964). V rubrice počet archivních jednotek přírůstkové knihy je však uvedeno pouze „balíky“. Tento údaj byl později korigován a spisy byly nakartonovány do 6 kartonů. Finanční spisy, vojenská evidence a evidence obyvatel byla v době sepisování protokolu již předána MNV Těchlovice. Razítka, včetně znaku převzal zástupce ONV Václav Batěk. Další majetek zůstal po dohodě na místě pro potřeby občanského výboru. Sepsání protokolu se nezúčastnil zástupce MNV Těchlovice, protože vše již bylo předáno dříve a protokol to pouze písemně podchytil.

EL JAF byl založen až k 31. prosinci 1968 a bylo v něm evidováno 6 kartonů z let 1945-1950 se strohým tématickým popisem „Činnost NV 1945-1950“. To se zcela jistě nezakládalo na pravdě, protože dochovány byly zejména písemnosti po roce 1953. Neznámo kdy byly do EL JAF zaneseny ještě 2 knihy bez datace. Jinak se již do roku 2001 evidenční list nezměnil.

Při vnitřní revizi archivních fondů, prováděné postupně po přestěhování archivu do Tachova, fond obsahoval 5 úředních knih z let 1954-1962, 8 razítek a 6 kartonů z let 1946-1963 (stav k 10. dubnu 2001). Tento stav byl potvrzen i při následné generální inventuře. Razítka byla do archivu předána neznámo kdy z ONV Tachov.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Víchov tvořen 5 úředními knihami, 8 razítky a 6 kartony (ve kterých se však nacházely i další úřední knihy) z let 1945-1963. Celková metráž činila 0,90 bm. V souvislosti s inventarizací byla opravena i původní datace razítek.

Při inventarizaci archivního fondu byly také prověřeny archiválie nástupnických MNV Těchlovice a MNV Černošín. Archiválie MNV Víchov byly nalezeny pouze v archivním fondu MNV Těchlovice a to v kartonech pocházejících ze skartace provedené v roce 1974. Do archivního fondu MNV Víchov byly přesunuty 2 knihy výdajů z let 1960-1963 (z kartonu č. 4/1974), peněžní deník z let 1961-1963 (z kartonu č. 3/1974), kniha dlužníků z roku 1963

(z kartonu č. 3/1974) a pokladní doklady z roku 1963 (z kartonu č. 1/1974). Protože byly všechny archiválie vyjmuty ze stávajících kartonů MNV Těchlovice, nedošlo v tomto fondu k žádnému úbytku evidenčních jednotek ani metráže. Tím se ve fondu MNV Víchov navýšila metráž o 0,07 bm a přibýly 4 úřední knihy a 1 balík pokladních dokladů.

V archivním fondu MNV Víchov bylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu (Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu č. j. SOAP/090-0151/2012 z 29. 03. 2012 a schválený č. j. SOAP/090-1128/2012 z 18. 10. 2012), při němž byly vyřazeny: 3 knihy pohledávek a dluhů z let 1954-1956, 2 knihy dlužníků z let 1957-1958 a 1963, 3 pokladní knihy z let 1954-1957, 2 knihy materiálových zásob z let 1954-1956, 2 knihy hotově placených příjmů a peněžních zásilek z let 1954-1956, 6 peněžních deníků z let 1954-1960, spisy (průvodní listy opravňujících k přemístění zvířete, dílčí sčítací listy hospodářských zvířat, čtvrtletní výkazy, pozemnostní arch, podací lístky, stvrzenky, převodní poukázky, dodací listy, faktury, bankovní výpisy, příjmové doklady) z let 1946-1963, 8 razítek z let [1946]-[1960] v celkovém rozsahu 0,44 bm.

Konečná metráž archivního fondu po vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu činí 0,53 bm. V současnosti je archivní fond MNV Víchov tvořen 14 úředními knihami a 3 kartony. Peněžní deník (inv. č. 14) byl ponechán z důvodu absence údajů z roku 1961 v knize výdajů.

Archivní fond byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOAP v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010.

Archivní fond MNV Víchov náleží mezi mezerovitě dochované fondy místních národních výborů rušených v roce 1963. Chybí zápisy ze schůzí MSK a pléna a rady MNV, zápisy všech komisí (ty ale patrně nebyly vůbec vedeny) a podací protokoly. Spisová část fondu je mezerovitě dochována víceméně až od roku 1953. Není známo, že by se nějaké dokumenty MNV Víchov nacházely ve spisovně nynějšího Městského úřadu Černošín.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý, pouze úřední knihy inv. č. 1 a 7 jsou poškozené (politě inkoustem).

Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Protože se dochovala malá část původcem vyprodukovaných dokumentů je možné upozornit na víceméně kompletní řadu knih příjmů a výdajů z let 1954-1963. Mezi spisy si pozornost jistě zaslouží zemědělská agenda, která, jako u ostatních MNV, byla nejobsáhlejší.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Víchov uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Zímová v březnu-dubnu 2012 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 14. srpna 2013

Jana Zímová

Seznam použitých pramenů a literatury

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 28 Členové MSK (MNV) obce T – Z 1945-1949
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 29 Seznamy členů MSK/MNV obce B – Z, 1945-1947
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 30 Seznamy členů MSK/MNV 1945-1946, 1949
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 32 Evidence členů MNV obce N – Z 1946-1953
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 288 Reorganizace MNV 1950-1952
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV 1954
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 519 Volby – zápisy o sčítání hlasů 1954-1957
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí 1960
- Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 547, sign. 129, Zápisy z revizí MNV obce V – Z 1955-1958
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce R – V 1956-1963
- Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročníky 1945, 1948

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

Úřední list republiky Československé – ročník 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.*

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

Akce 5M – akce 5 miliard

AP – archivní pomůcka

bm – běžný metr

CO – civilní obrana

č. j. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČSR – Československá republika

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

HTÚP – hospodářsko-technické úpravy pozemků

inv. č. – inventární číslo

JEP – jednotná evidence půdy

KNV – krajský národní výbor

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MěstNV – městský národní výbor

MNV – místní národní výbor

MO KSČ – místní organizace Komunistické strany Československa

MSK – místní správní komise

NS – Národní shromáždění

NV – národní výbor

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

sign. – signatura

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV ve Víchově v letech 1945-1963

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Ferdinand Hrdlička	podzim? 1945 (MSK)	07. 12. 1945
František Handrych	07. 12. 1945 (MSK)	27. 06. 1946
Rudolf Noha	27. 06. 1946 (MNV)	červen 1950
Václav Zeman	14. 06. 1950	21. 11. 1950
Josef Kloboučník	23. 12. 1950	1953?
Václav Černý	1953 (poprvé zmíněn jako předseda)	květen 1954
František Raiser	01. 06. 1954	květen 1957
Josef Kadlec	01. 06. 1957	31. 12. 1963

Příloha č. 3: Členové MSK a MNV ve Výchově v letech 1945-1963

Období: 07. 12. 1945-21. 08. 1946

předseda MSK	František Handrych
členové MSK	Václav Vácha (předseda zemědělské komise), Pavel Hendrych, Karel Bedlivý, Josef Vilt, Václav Němejc

Období 27: 06. 1946-14. 06 1950

předseda MNV	Rudolf Noha	
místopředseda MNV	Ferdinand Hrdlička	
členové MNV	Pavel Hendrych, František Stuchlík (zásobovací referent), František Kroutil (člen rady), František Bedlivý (člen rady), František Fridrych, Karel Matoušek, Václav Černý, Josef Kloboučník, Josef Doležal, Josef Kadlec	
komise	finanční	F. Bedlivý, P. Hendrych, F. Handrych, Karel Bedlivý
	stavební	F. Hrdlička, Karel Kovář, J. Kloboučník, F. Frydrych
	rolnická	Josef Kadlec (předseda), F. Handrych, R. Noha, J. Doležal, F. Hrdlička, F. Bedlivý
	zemědělská	F. Hrdlička (předseda), František Fridrych, Josef Kadlec, Bohumil Sokol, F. Handrych
změny ve složení MNV	Václav Ševčík (místo J. Kadlece, změna 1. 5. 1947), Konstantin Macek, Václav Vácha, Karel Kovář, Františka Viltová (místo F. Hrdličky, V. Ševčíka, F. Bedlivého, F. Fridrycha, kteří rezignovali a nová volba byla provedena 14. 9. 1947), František Skalák, Josef Český, Rudolf Oldřich, Josef Suchánek, Mikuláš Jonáš, Václav Zrna (místo F. Kroutila, F. Stuchlíka, K. Matouška, V. Váchy, J. Kloboučníka, K. Kováře, ONV vzal tyto změny na vědomí dodatečně 10. 3. 1949)	

Období 14. 06. 1950-květen 1954

předseda MNV	Václav Zeman, Josef Kloboučník (od 23. 12. 1950), Václav Černý (nejpozději od roku 1953)	
tajemník MNV	Václav Kudrana	
členové MNV	Václav Černý (místopředseda a člen rady), Josef Kloboučník, Václav Zrna, Pavel Hendrich (člen rady), Josef Doležal, Karel Kovář (člen rady), Jaroslav Lingr, Mikuláš Jonáš, Josef Suchánek, Františka Viltová, Josef Kadlec ml. (člen rady)	
komise	finanční	Pavel Hendrich (předseda), jednotlivé členy nelze zjistit
	kulturní/ osvětová	Josef Kadlec (předseda), jednotlivé členy nelze zjistit
	mimořádná – vyživovací	Karel Kovář (předseda), jednotlivé členy nelze zjistit
	zemědělská	V. Černý (předseda), jednotlivé členy nelze zjistit
změny ve složení MNV	Václav Husák (za odstěhovaného V. Zemana, 21. 11. 1950)	

Období 16. 05. 1954-květen 1957

předseda MNV	František Raiser
tajemník MNV	Josef Kadlec
členové MNV	Václav Husák, Rudolf Noha, Jaroslav Lingr, Mikuláš Jonáš, Alexandr Suchánek, Josef Kadlec, Václav Černý (zvolen 30. 5. 1954) a Josef Macek (zvolen 30. 5. 1954)

Období 14. 06. 1957-květen 1960

předseda MNV	Josef Kadlec
tajemník MNV	Zdena Macková (do 31. 10. 1957), Václav Chum
členové MNV	Václav Černý (člen rady), Václav Nimberg, Mikuláš Jonáš, ostatní členy MNV nelze zjistit

Období 14. 06. 1960-31. 12. 1963

předseda MNV	Josef Kadlec	
tajemník MNV	František Suk	
členové MNV	Václav Černý, Josef Liška, Václav Nimberg, Jaroslav Lingr, Mikuláš Jonáš, Marie Kozlová, Marie Kovářová	
komise MNV	bezpečnostní	V. Černý (předseda), J. Liška, J. Lingr, Kornel Lazci
	finanční a plánovací	M. Kozlová (předsedkyně), M. Jonáš, Václav Chum
	kulturně školská a výchovná	M. Kovářová (předsedkyně), Josef Mikša, Anna Kloboučnicková, Jan Macek
	zemědělská	J. Lingr (předseda), V. Nimberg, Josef Macek, Josef Suchánek, Jana Pflégrová

Inventární seznam

Úřad národního výboru**I. Úřední knihy****A. Účetní knihy**

1	Kniha příjmů	1954	ukn 1
2	Kniha příjmů	1955	ukn 2
3	Kniha příjmů	1956	ukn 3
4	Kniha příjmů	1957-1959	ukn 4
5	Kniha příjmů	1960	ukn 5
6	Kniha příjmů	1961-1963	ukn 6
7	Kniha výdajů	1954	ukn 7
8	Kniha výdajů	1955	ukn 8
9	Kniha výdajů	1956	ukn 9
10	Kniha výdajů	1957	ukn 10
11	Kniha výdajů	1958-1959	ukn 11
12	Kniha výdajů	1960, 1962	ukn 12
13	Kniha výdajů	1963	ukn 13
14	Peněžní deník	1961-1963	ukn 14

II. Spisový materiál**A. Spisy****Statutární záležitosti organizace**

15	Sloučení s obcí Těchlovice (zápis z veřejného zasedání MNV)	1963	kar 1
----	---	------	-------

Volby

16	Voličské seznamy, volby do MNV, ONV, KNV, NS, soudců okresních soudů, kandidátní listiny, voličské průkazy, zápisy o hlasování a sčítání hlasů, vyhlášky, pokyny, směrnice	1959-1962	kar 1
----	--	-----------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Organizace činnosti národního výboru			
17	Plány práce MNV, rady a pléna, komisi – zemědělské, finanční, pro veřejný pořádek, kulturní a školské a Výboru žen, usnesení ze schůzí	1958-1963	kar 1
Funkcionáři			
18	Členové MNV a jednotlivých komisí	1955-1962	kar 1
Kontrolní činnost			
19	Zprávy o výsledcích revizí finančního hospodaření a periodických prověrek u MNV, pokyny a nařízení k odstranění zjištěných závad, protokol o odborné archivní prohlídce spisů na MNV, zápisy o předání a převzetí účetní agendy MNV	1953-1963	kar 1
Bezpečnost, ochrana veřejného pořádku			
20	Přestupky občanů a jejich šetření, zprávy o pověsti občanů, trestní nálezy a rozsudky	1953-1962	kar 1
Požární ochrana			
21	Plán činnosti požární ochrany, hlášení o protipožárních prohlídkách, zápisy o požárně bezpečnostní kontrole, plány úkolů	1956-1963	kar 1
Vojenské záležitosti			
22	Jmenné seznamy branců a vojáků v záloze, nařízení, pokyny, oznámení, povolávací rozkazy, posudky, přehled o ustavení štábu CO a svépomocného útvaru CO	1959-1963	kar 1
Matriční záležitosti			
23	Výpis o úmrtí Pavla Hendrycha	1959	kar 1
Evidence a správa majetku			
24	Konfiskační výměry a seznamy, vyúčtování přídelů, dědické záležitosti	1947-1963	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Finanční hospodaření			
25	Rozpočty obce, školní obce a dobrovolného hasičského sboru, výkazy o hospodaření, rozpočty MNV, doplňkové rozpočty	1946-1963	kar 1
Místní daně a poplatky			
26	Předpisné seznamy daně zemědělské, rozpisy poplatků, zprávy o dohlídce MNV o vyměřování a vybírání místních daní a poplatků, výměry daní a poplatků	1948-1963	kar 1
Výstavba			
27	Vyhlášení stavebního obvodu, územní rozhodnutí, výstavba bytových jednotek, demoliční povolení, stavební výměr na adaptace vepřince, plány prací v akci 5M včetně technické dokumentace	1956-1963	kar 1
Místní hospodářství			
28	Zásobování obyvatelstva uhlím	1960	kar 1
Doprava			
29	Dopravní obslužnost, výkaz o místních komunikacích, úpravy komunikací	1959-1962	kar 1
Obchod			
30	Zamítnutí žádosti na otevření prodejny v obci, stížnosti na zásobování, zásobování obce pojízdnou prodejnou	1959-1963	kar 1
Cestovní ruch			
31	Propagace a podpora cestovního ruchu	1963	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Zemědělská výroba			
32	Zemědělská statistika (výkazy a sběrné listy osob trvale činných a pomáhajících v zemědělství, sběrné listy soupisů hospodářských zvířat, výkaz o počtu ovocných stromů a keřů, závodové a evidenční listy o plochách osevu)	1953-1963	kar 2
33	Živočišná a rostlinná výroba (plán práce rostlinné a živočišné výroby, rozpisový sumář státního plánu zemědělské výroby, hlášení o plnění plánů)	1953-1963	kar 2
Zemědělská půda			
34	Přídělové listiny, návrhy přídělu pozemků a budov, přídělová řízení, rozhodnutí o odevzdání konfiskovaného nemovitého majetku obci, evidence, převody a nájmy zemědělských a lesních pozemků, HTÚP, JEP, seznam vlastníků půdy, usnesení soudu na povolení zápisů do pozemkových knih	1953-1963	kar 2
Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů			
35	Přehledy a výkazy plnění dodávkových úkolů, dodávkové smlouvy, rozpisy a výměry	1953-1963	kar 3
Myslivost			
36	Pronájem honitby Státních statků ve Víchově myslivecké společnosti Ostrůž Těchlovice	1959	kar 3
Ochrana životního prostředí			
37	Rozpisy plánů sběru odpadových surovin	1960-1963	kar 3
Zdravotnictví			
38	Očkování proti tuberkulóze, záškrtu, neštovicím, povinné rentgenologické vyšetření obyvatel, seznamy dětí a dospělých osob pro zdravotní účely, zdravotnická osvěta	1959-1962	kar 3

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Sociální péče			
39	Šetření sociálních poměrů občanů, sociální výpomoc	1961-1963	kar 3
Školství			
40	Zápis dětí do školy, seznamy dětí, povolení ke studiu	1959-1960	kar 3
Kultura			
41	Kulturní a osvětová činnost v obci	1958-1963	kar 3

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Víchov
Značka archivního fondu:	MNV Víchov
Časový rozsah:	1946-1963
Počet evidenčních jednotek:	17 (14 úředních knih, 3 kartony)
Počet inventárních jednotek:	41
Rozsah v bm:	0,53
Stav ke dni:	14. srpna 2013
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Zímová
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Zímová
Počet stran:	22
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 14. 08. 2013 čj. SOAP/090-0331/2013